

Concept-raadsprogramma Duurzaamheid Gemeente Teylingen

ChristenUnie, GroenLinks, PvdA, CDA

1. Waarom dit concept-raadsprogramma

Het onderwerp Duurzaamheid komt terug in alle verkiezingsprogramma's van de politieke partijen van de gemeente Teylingen. Het wordt ook bij vrijwel elke partij als speerpunt opgevoerd. Met dit concept-raadsprogramma willen ChristenUnie, GroenLinks, PvdA en CDA het initiatief nemen om, samen met de andere partijen in Teylingen, tot een acceleratie te komen op het gebied van Verduurzaming van onze gemeente. Dat vraagt politiek-bestuurlijke lef, actiegerichtheid, een duidelijker positionering van het thema en kansgericht denken.

2. Wat verstaan we onder Duurzaamheid

Alles wat te maken heeft met maatschappelijk verantwoord leven, milieu, ecologie en toekomstgericht denken wordt tegenwoordig onder duurzaamheid geschaard. Het concept-raadsprogramma gaat dan ook verder dan wat door veel mensen onder de noemer Duurzaamheid wordt begrepen. We hanteren de definitie die is geformuleerd door de World Commission on Environment and Development van de Verenigde Naties in het rapport 'Our Common future':

“Duurzame ontwikkeling is de ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van de toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen”.

Het gaat dus om 'volhoudbaarheid'.

3. Wat willen we bereiken

We zien op een aantal thema's dat we veel kunnen winnen door te kiezen voor een duurzamere benadering. Dat betekent dat we als gemeente moeten innoveren en soms ook moeten investeren om zo op een later moment daar de vruchten van te plukken. Maar ook preventie en een intensievere samenwerking tussen de gemeente en haar inwoners kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan het verduurzamen van onze samenleving. Daarmee levert duurzaamheid de inwoners veel op: Niet alleen is het prettiger wonen en dragen we op een actieve manier bij aan het in stand houden en het verbeteren van ons milieu en leefklimaat, maar we stimuleren en ondersteunen toekomstgericht ondernemerschap en bieden mogelijkheden op besparingen voor inwoners, bedrijven en gemeentelijke overheid.

De zes thema's die we daarvoor geïdentificeerd hebben zijn:

1. Duurzame Energie
2. Circulaire Economie
3. Duurzame Zorg
4. Duurzaam Wonen
5. Duurzame Landbouw
6. Duurzaam Bestuur

Rol inwoners

Op elk van deze thema's stellen we met elkaar vast dat we veel uitgangspunten, of doelstellingen delen. De uitwerking kan echter op verschillende manieren plaatsvinden, zoals nu eenmaal ook vele wegen naar Rome leiden. Belangrijk voor dit programma is dat we er van uit gaan dat de collectieve denkkraft van de inwoners van onze gemeente die van de raad en ook de ambtelijke organisatie ver te boven gaat. We zullen als gemeentebestuur dan ook een faciliterende rol moeten innemen, waarbij we ruimte laten voor ideeën vanuit de samenleving om tot een vooraf met elkaar afgesproken doelstelling te komen. Dit vraagt om een andere invulling van een raadsprogramma omdat de samenstelling van het programma ook 'bottom-up' gerealiseerd dient te worden, en niet 'top-down': We halen bij de inwoners, bij bedrijven en bij maatschappelijke organisaties op hoe zij tegen die volhoudbaarheid aankijken.

Elk van de thema's kent een korte uitwerking op basis van de expertise van de aan dit programma deelnemende partijen, aangevuld met de maatschappelijke opgaven die er liggen, nu en in de toekomst. Voor de uitwerking (met inwoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven) worden een aantal denkrichtingen meegegeven om zo een concreet beeld te kunnen bieden van wat de doelstelling zou kunnen betekenen. Doel is om na vaststelling van de doelstellingen een periode te gebruiken om met aanwezige expertise, kennis en ervaring én de inwoners tot uitwerkingsprogramma's op elk van de thema's te komen.

THEMA 1: Duurzame Energie

Verduurzaming biedt een belangrijk voordeel voor Teylingse inwoners en ondernemers door de inkomsten uit de verkoop van duurzame energie en de stijging van de WOZ-waarde van hun verduurzaamde vastgoed. Daardoor ontstaat er bijvoorbeeld voor bedrijven, naast de inkomsten uit de verkoop van duurzame energie meer ruimte voor het verkrijgen van werkkapitaal.

Energietransitie

De Energietransitie in Teylingen kent drie sporen, waarlangs de doelstellingen bereikt kunnen worden: Besparen van energie, Inkopen van energie en het Opwekken van energie.

DOELSTELLING 1: Energie besparen

We gaan actief inwoners, woningstichtingen en bedrijven benaderen met concrete voorstellen en maatregelen voor energiebesparing. De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld met concrete besparingsdoelen.

DOELSTELLING 2: Energie inkopen

De gemeente koopt 100% duurzaam in en formuleert beleidsplannen voor circulaire economie, Social Return on Investment en het duurzaam aanbesteden van projecten.

DOELSTELLING 3: Energie opwekken

De gemeente inventariseert netto energieproducenten (bedrijfsleven, industrieterreinen, scholen, kantoorpanden etc) en netto verbruikers (particulieren, sommige bedrijven) en faciliteert in het bij elkaar brengen van de partijen. Gemeente helpt ook bij het structureren van het project, bijvoorbeeld bij het verkrijgen van financiering stand-alone of in een pool van de netto producenten. De gemeente is actief betrokken in gesprekken met partners; bijv NUTS-bedrijven voor beschikbaar stellen infrastructuur. Alle gemeentelijk vastgoed is voor 2022 energieneutraal.

DOELSTELLING 4: Teylingen Duurzaam 2030

De ambitie Teylingen Duurzaam 2030 wordt niet alleen onderschreven, maar we gaan kijken waar die ambitie versneld kan worden. Intentie is om op niveau van de hele gemeente netto 0 CO2 uit te stoten.

THEMA 2: Duurzame Economie

De circulaire economie is een economisch systeem dat bedoeld is om herbruikbaarheid van producten en grondstoffen te maximaliseren en waardevernietiging te minimaliseren. Anders dan in het huidige lineaire systeem, waarin grondstoffen worden omgezet in producten die aan het einde van hun levensduur worden vernietigd.

DOELSTELLING 5: Circulaire Economie

Een duurzame toekomst vereist een zogenaamde circulaire economie. Hiervoor kiezen heeft consequenties voor de manier van inkoop en bedrijfsvoering van de gemeente zelf, maar ook van andere organisaties en bedrijfsleven in Teylingen. Het inzetten op circulaire economie is geïntroduceerd in de Duurzaamheidsagenda Teylingen 2015- 2018, waarin circulaire economie een van de vier pijlers is. Deze lijn willen we met kracht voortzetten.

DOELSTELLING 6: Duurzaamheidsmaatschappij Teylingen

De DMT heeft als doel om inwoners en bedrijven te helpen bij het realiseren van hun duurzaamheidswensen en nieuwe duurzaamheidsinitiatieven te ontwikkelen. De Duurzaamheidsmaatschappij Teylingen (DMT) kan een belangrijke rol spelen in de energietransitie en in het verduurzamen van de lokale economie.

THEMA 3: Duurzame Zorg

Met de decentralisatie van de zorg heeft de raad er in de vorige periode een belangrijke taak bij gekregen. In een aantal gevallen is die transitie goed opgepakt, maar op een aantal terreinen vraagt dat nog om extra aandacht. Voor een Duurzame Zorg die ook op de langere termijn volhoudbaar is willen we in de komende een aantal maatregelen in gang zetten. Dit vraagt van de gemeente een investering op integrale preventie aan de voorkant die elders geld bespaart. Zo blijft er meer over voor gevallen waar het echt mis gaat. Belangrijke

elementen in die visie zijn ontschotting, meer verantwoordelijkheid voor de professional en een (regionaal) actieplan voor het verbeteren van de Jeugdzorg op basis van het onderzoek dat in Holland Rijnland wordt gedaan.

DOELSTELLING 7: Ontschotting

DOELSTELLING 8: Professional aan zet

DOELSTELLING 9: Kentering in de Jeugdzorg

THEMA 4: Duurzaam Wonen

Het woonbeleid van de gemeente Teylingen moet gebaseerd zijn op de actuele vraag én op toekomstige ontwikkelingen. In de gemeentelijke woonvisie wordt daarom integraal naar de lokale woningmarkt gekeken en worden de noodzakelijke maatregelen beschreven. Naast woningcorporaties, krijgen ook wijkraden en huurdersverenigingen een prominente rol bij het opstellen van deze visie.

DOELSTELLING 10: Naar een evenwichtige en diverse samenleving

Alle politieke partijen willen graag meer woningen voor jongeren en ouderen. Maar in de praktijk blijkt dat lastig. Doel is om met elkaar vast te stellen wat het verschil is tussen het aantal woningen dat we willen als gemeente, en het aantal woningen dat beschikbaar is en daar een taakstelling aan te verbinden. Met de inwoners kan dan ook worden gekeken op welke manier we die taakstelling zouden kunnen invullen, deels door bouw, maar deels ook door transformatie of door andere regelingen die betaalbare woningen mogelijk maken.

DOELSTELLING 11: Levensloopbestendig wonen

Duurzaam Wonen betekent ook: kijken naar de toekomst. Met de vergrijzing zal er ook meer behoefte bestaan aan levensloopbestendige woningen. Woningen zijn niet alleen levensloopbestendig door de bouw, maar ook door de locatie. We kijken welke locaties geschikt zouden kunnen zijn om aan de vraag te voldoen en of er combinaties te maken zijn met het realiseren van woningen voor jongeren.

DOELSTELLING 12: Duurzaam bouwen

Bij het realiseren van nieuwbouw, verbouw of de aanleg van infrastructuur of andere faciliteiten zijn duurzaamheid en de uitgangspunten van circulaire economie van zwaarwegend belang. We vragen van projectontwikkelaars dat ze zich hebben gespecialiseerd in duurzaam bouwen en een voortrekkersrol nemen in technologische ontwikkeling en innovatie.

DOELSTELLING 13: Duurzame sociale woningbouw

Alle sociale woningbouw wordt in 2022 energieneutraal, bijvoorbeeld door een combinatie van verduurzaming (zonnepanelen, isolatie, warmtecollectoren etc.) en afname van lokale schone energie.

THEMA 5: Duurzame Groene Omgeving

Een groene leefomgeving woont plezierig. Een groene omgeving reinigt lucht, vangt fijnstof, bevordert de waterafvoer bij regen, remt wind, reguleert temperatuur en isoleert geluid. Daarom willen we een goed evenwicht tussen groen en bebouwing.

We erkennen en ondersteunen de rol van agrariërs in het behoud van de groene omgeving, met name daar waar het gaat om duurzaam beheer en het behouden en stimuleren van biodiversiteit.

DOELSTELLING 14: Biodiversiteit

De gemeente bevordert het behoud en versterking van natuurwaarden en biodiversiteit, zowel binnen de bebouwde kom als in het landelijk gebied.

DOELSTELLING 15: Natuur en Recreatie**THEMA 6: Duurzaam Bestuur**

Met Duurzaam Bestuur gaan we op zoek naar een gemeentelijk bestuursmodel dat past bij de uitdagingen en opgaven van deze tijd. Met een meer open bestuurscultuur, wisselende meerderheden en meer ruimte voor een actieve deelname van inwoners aan het besluitvormingsproces.

DOELSTELLING 16: De gemeente als samenwerkingspartner

De gemeente is geen regisseur, maar treedt veel meer op als samenwerkingspartner, vanuit de gedachte dat inwoners zelf heel veel kunnen realiseren, maar dat ze daar soms ook de ondersteuning van de gemeente bij nodig hebben.

DOELSTELLING 17: Taskforce Bestuurlijke Vernieuwing

We zetten met inwoners een Taskforce Bestuurlijke Vernieuwing op. Deze Taskforce gaat op zoek naar mogelijkheden om participatie te verbreden en om bestuurlijke vernieuwing vorm te geven, bijvoorbeeld door aan te sluiten bij Code Oranje, maar ook door het uitwerken van echte Teylingse modellen.

DOELSTELLING 18: Taskforce Duurzaamheid

Taskforce Duurzaamheid (Duurzaamheidsmaatschappij): We richten binnen de gemeente een Taskforce Duurzaamheid in die op zoek gaat naar innovatieve kansen voor de gemeente Teylingen om verder te verduurzamen. De Taskforce staat onder regie van de wethouder Duurzaamheid, krijgt een eigen budget en werkt nauw samen met partners binnen de gemeentelijke organisatie, met de nog op te richten Duurzaamheidsmaatschappij en met partners in de gemeente: bedrijven, organisaties, inwoners.